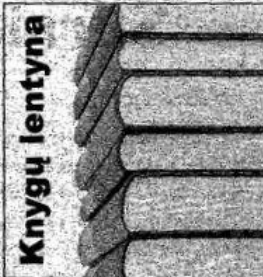

Projekto rėmėjas

Skaitytojų klube atverstas naujas puslapis

Rudenį, pradėjus kristi medžių lapams, ilgejant ir šaltėjant vakarams knyga dažnam yra nepamainomas pakeleivis.

Netrukus vienerių metų sukaktį minėsiąsio skaitytojų klubo „Knygius“ narės, susirinkusios į pirmą susitikimą po vasaros atostogų, parodė, kad skaitymo malonumai yra nepavaldūs metų laikui.

Audinga SATKŪNAITE

Dovanos įveikusiems iššūki

Pirmas po vasaros atostogų knygų klubo „Knygius“ susitikimas vyko įprastoje vietoje – „Skaitytojų kampe lyje“, kuris narėms yra puikiai pažįstamas. Pracitais metais jos bene kiekvieną mėnesį čia rinkdavosi ne tik pasidžiaugti viena kitos draugija prie kavos ar arbatos puodelio, bet ir pasisėkėti apie skaitomas knygas.

Skaitytojų vakaras prasidėjo kiek neįprastai, nes pirmiausia visas dėmesys buvo sutelktas į vasarą, į trečią kartą Lietuvos apskričių viešosiose bibliotekose vykusio skaitymo iššūkio „Vasara su knyga“ stropuolius. „Kupškenų mintys“ rašė, kad norintys įveikti iššūkį skaitytojai turėjo perskaityti penkas knygas – knygą, kurios tema susijusi su Lietuva, rekomenduotą draugo, skaitytojo gimimo metais parašytą knygą, apie atostogas ir profsąją. Šį kartą skaitymo iššūkį bandė įveikti penkiolika skaitytojų, bet tai padaryti pavyko astonionoms knygų mylėtojomis, kurių dauguma priklauso knygų klubui „Knygius“. Visoms Kupškeno viešosios bibliotekos direktorės Algirdos Venckaitės įteikė diplomus ir dovanėles.

Pirmas rudeniškas susitikimas buvo ypač prasmingas, nes čia dalyvavo visada laukiama viešnia, prancūzų literatūros žinovė, vertėja, profesorė Genovaitė Dručkutė, kuri papasakojo apie prancūzų literatūrą. Tokia pokalbio su knygų klubo „Knygius“ narėmis tema pasirinkta neatsitiktinai, nes 2018 metus Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga paskelbė Prancūzų literatūros metais ir sudarė šimto knygų sąrašą.

G. Dručkutė sakė, kad sprendimą rengti panašius sąrašus Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga priėmė prieš maždaug dešimtmetį, kad jos veikla būtų labiau matoma visuomenėje. Sąjungos valdyba kasmet sutaria ir paskelbia, kokios šalies literatūrai bus paskirti atėmantis metai. Daugiau nei dešimt metų Lietuvos literatūros vertėjų sąjungai priklausanti kupškenė patikino, kad kitų metų bus paskelbti Čekų literatūros metai.

Kūriniai, verti dėmesio

Prancūzų grožinės literatūros vertimų šimtuką, kurį sudarė autoritetingi prancūzų literatūros specialistai ir vertėjai, tarp jų ir susitikimo viešnia, galima rasti Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos tinklalapyje.

Nuželta į 6 p.

VAIRAVIŲ MATEVICIUS NUOVBALUIS

Skaitytojų klube atverstas naujas puslapis

Atkelta iš 4 p.

Anot G. Dručkutės, pirmiausia buvo kreiptasi į Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos bibliografinio skyriaus darbuotojus. Būtent jie pateikė visus turimus grožinės literatūros vertimus iš prancūzų kalbos į lietuvių kalbą.

„Pirmi vertimai į lietuvių kalbą pasirodė XIX a. paskutiniais metais, XX a. pradžioje, o didžioji dalis – sovietiniais laikais ir nepriklausomos Lietuvos metais. Bibliografijos skyriaus darbuotojų teigimu, iš prancūzų kalbos į lietuvių atsižvelgiant į Europos kontekstą yra išversta daugiausia knygų“, – sakė G. Dručkutė.

Visas šimtukas sudarytas iš klasikos statusą turinčių kūrinių, neapimama nė viena epocha – nuo viduramžių iki XXI a. pr. ir nė viena šalis, kur rašo-

ma ir kalbama prancūziškai. Kai kurių, vėliau pasirodžiusių, vertimų į lietuvių kalbą į sąrašą nebespėta įtraukti, nes jis sudarytas šių metų pavasarį. Pavyzdžiui, jaunosios kartos prancūzų rašytojo François-Henri Désérable romano „Toks ponas Pieklielnis“, Nancy Huston knygos „Dolce agonia“. Ir šias knygas profesorė G. Dručkutė knygų klubo narėms rekomendavo perskaityti.

Anot viešnios, Lietuvos literatūros vertėjų sąjungos sudarytas šimtukas iš tiesų esąs rimtas ir atspindi prancūzų literatūros kanoną. Sąrašas neatskleidžia jokio hierarchiškumo: jis sudėtas abėcėles tvarka ir nenumuotais, o jį pradeda Emile Ajar, po kuriuo slepiasi gerai lietuviams turėtų būti pažįstamas, Vilniuje gimęs prancūzų rašytojas Romain Gary. Į šimtuką yra įtraukti du šio autoriaus romanai: „Gyvenimas

dar prieš akis“ ir „Aušros pažadas“. G. Dručkutė atkreipė knygų klubo narių dėmesį ir į prancūzų rašytojo Michelio Houellebecqo prozos knygą „Elementariosios dalelės“. Šis autorius laikomas vienu žymiausių šiuolaikinių rašytojų, o minėtas kūrinys priskiriamas prie reikšmingiausių šių laikų knygų. Anot profesorės, M. Houellebecqas sukėlė daug ginčų, kol gali gale buvo nuspręsta įtraukti minėtą knygą, tačiau G. Dručkutė ragino perskaityti visas autoriaus į lietuvių kalbą išverstas knygas. O paskutinioji jų – „Pasidavimas“.

G. Dručkutė rekomendavo keletą kūrinių, kurių autoriai pateko į sąrašą ir atspindi prancūzakalbės literatūros kryptį, bet jų kilmės šalis nėra Prancūzija. Pavyzdžiui, šveicarų rašytojas Charles Ferdinand Ramuz ir jo romanas „Adomas ir Ieva“, taip pat šveicarų

literatūros klasikas Chessex Jacques ir jo romanas „Tironas“. Profesorė atkreipė dėmesį ir į šiuolaikinių rašytojų kūrinius, įtrauktus į sąrašą. Vienas jų – iš Maroko kilusios prancūzės Leilos Slimani romanas „Lopšinė“, už kurį jai buvo įteikta Gonkūrų premija.

G. Dručkutė taip pat pabandė apibūdinti šiuolaikinės prancūzų literatūros tendencijas, bet, anot jos, tai padaryti nelengva. Profesorė pažymėjo, kad dabarties prancūzų rašytojai skiria didelį dėmesį istorijai – nuo pačių seniausių laikų iki XX a. ir leidžiasi, kad juos įkvėptų kiti anksčiau parašyti tekstai.

Sudėliojo atėmities planus

Nors susitikimo viešnia ne kartą bandė save sustabdyti, kad jos kalbėjimas knygų klubo narėms neprailgtų, tačiau klausytojos ją ragino nesustoti. Jos nuolat į savo užrašų knygeles ir lapelius žymėjosi autorius ir jų kūrinius,

kurie nuskambėjo iš G. Dručkutės lūpų. Nepaisant to, ar jie yra, ar nėra įrašyti į sudarytą šimtuką.

Profesorei pabaigus paskaitą apie prancūzų literatūrą, lankytojų aptaravimo skyriaus vyresnioji bibliotekininkė Rita Senvaitienė knygų klubo narėms pristatė naujai gautas knygas, kurios greitai pasklido per rankas. Kiekviena skaitytoja rado sau kažką įdomaus, ką tą patį vakarą parsinešė į namus.

Baigiantis susitikimui drąsėnės knygų klubo „Knygius“ narės pasidalijo mintimis apie knygas, perskaitytas per vasarą. Kitos nutarė savo skaitymo paslaptis pasilikti tik sau.

Spalį knygų klubo laukia didelė šventė, vienerių metų sukaktuvės. O iki kito susitikimo knygų mylėtojos skaitys Amerikos lietuviškos Rutos Septyns knygą „Tarp pilkų debesų“, pagal kurią pasiaitytas kino filmas teatruose pasirodys taip pat šį mėnesį.

Skaitymo iššūkį „Vasara su knyga“ sėkmingai įveikė ir knygų klubo „Knygius“ viena iš iniciatorių ir įkvėpėja Edita Petrulienė.

Po vasaros atostogų į pirmą susitikimą susirinkusios knygų klubo narės klausėsi prancūzų literatūros žinovės, vertėjos, profesorės Genovaitės Dručkutės (viduryje) paskaitos.

Autorės nuotraukos